

MAGYARORSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP

ELŐFIZETESI ÁRAK:

Helyben: Egy óra kor. 1.—	Vidékre: Egy óra kor. 1.20
Negyedévre — — — — 3.—	Negyedévre — — — — 3.60
Félévre — — — — 6.—	Félévre — — — — 7.—
Egész évre — — — — 12.—	Egész évre — — — — 14.—

Egyes szám 4 fillér, vidéken 6 fillér.

A lap megjelenik hétfő kivételével minden nap.

Kéziratokat nem ad vissza a szerkesztőség.

Telefon száma 54-67.

SZERKESZTŐSEG ÉS KIADÓHIVATAL

Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 28

Hirdetések petit számítással, díjazás szerint.

Apró hirdetések ára: egy szó 4 fillér, vastagabb betűvel 8 fillér.

A magyar földért.

Budapest, január 22.

A magyar kisbirtokos és parasztsztyál hite-
lének rendezése és szervezése hosszú idő óta
állandóan foglalkoztatja az illetékes köröket,
folyton megújuló felszólítások tárgyát képezi a
parlamentben és a sajtóban. Ennek dacára, ami
ebben a kérdésben eddig történt, a semminél
alig mondható többnek s így minden olyan lé-
pést, mely bár ideiglenesen is s csupán egyetlen
vidéken segít, kétszeres örömmel kell üdvö-
zölnünk.

Hiszen akié a föld, azé az ország! Schol
annyira be nem bizonyosodott ez az igazság,
mint éppen nálunk a nemzetiségi vidékeken.
Ahol Felsőmagyarországon a panszláv «Tátra
bank», Erdélyben a nagyszabeni «Albina» ma
holnap kihúzzák a magyarság és székelység lá-
bai alól a földet. És a földbirtokra nehezedő su-
lyos terhek arra indítják a kisbirtokosokat, hogy
önként megválva földjüktől, szaporítják a kiván-
dorlók számát. Szükségtelen is hosszasan
fejtegetni, hogy milyen szociális veszélyeket rejt
magában ez az állapot.

A kisbirtokos és parasztsztyált ez ideig a
tulajdonához, a földhöz való ragaszkodása men-
tesítette eddig az államellenes tanok befolyásá-
tól, melyek az iparosozást mind jobban-job-
ban hatalmukba kerítik.

Nagy része van ebben hitelszervezetünk hiá-
nyainak, jelesen annak, hogy nélkülözi az egysé-
ges organikus szervezést s nem rendelkezik az
egész országra kiterjedő, összefüggő háló-
zattal, mely mint azt a szomszédos Németország
szövetkezeti szervezete mutatja, a kisbirtoki hit-
el kedvező megoldásának egyik legjelentéke-
nyebb előfeltétele.

Am ilyen szervezet létrehozása nem máról
holnapra való munka s évtizedek mulasztásait e
téren egy-két hét alatt pótolni teljesen lehetetlen.

Pedig a kérdés mielőbbi megoldását immáron
elodázhatatlanná teszi az a szomorú tény, hogy
a statisztikai adatok, a kisbirtok súlyos eladósó-
dását és a végrehajtás útján eladott kisbirtokok
számának nagy emelkedését mutatják, bizony-
sággal annak, hogy a jelenlegi hitelforrások,
oly terhes kölcsönöket nyújtanak, melyek elvise-
lésére a kisbirtok képtelen.

És a kisbirtokosok tönkremenetelének jelen-
ségei annál megdöbbentőbbek, minthogy puszt-
ulását nem a mértéken felüli hitelszükséglet
idézi elő, hanem az a körülmény, hogy az a
hitel, melyet igénybe venni kényszerül, rendkívül
drága és feltételeiben oly terhes, hogy ennél
fogva képtelen kötelezettségének, a reá nehe-
zedő költségek mellett megfelelni.

Ez a súlyos jelenség szemébe ötlött immáron
maguknak a legilletékesebb pénzügyi köröknek
is s hogy a bajt bár ideiglenesen és csak némi-

leg szanalja, a legveszélyeztetettebb pontra, a
Székelyföldre külön kirendeltséget létesített a
Kisbirtokosok Országos Földhitelintézete.

A kirendeltség, mint Marosvásárhelyről értesí-
tenek, már meg is kezdte működését.

A Kisbirtokosok Országos Földhitelintézetének
eme lépéseért nem lehetünk elég elismeréssel,
mert az erdélyi végeken a magyarság csakugyan
végső küzdelemben van. Ugy kellene, hogy a
jó példa hasson s a fővárosi nagy pénzintézetek
karöltve egyöntetű eljárással sietnének a veszé-
lyeztetett vidékek megmentésére, hiszen ez a
küzdelem a magyar földért volna s a magyar
föld megérdemli, hogy érte esetleg áldozatokat
is hozunk!

Budapest, január 22.

A képviselőház legközelebb holnap délelőtt
10 órakor tart ülést, melyen folytatják az ujonc-
megajánlási javaslat feletti vitát. Holnap Polónyi
Géza beszél.

A nagyikindai választás. Nagyikindán,
a nemzeti párt jelöltje, Zichy Vladimir gróf
tegnap mondotta el programbeszédét. Kisére-
tében van Fernbach Péter és Lendl Adolf
képviselő is. A választás 26-án lesz. Zichy
Vladimir grófon kívül Petrovics szociáldemokrata
is fellép.

A tanfelügyelőség reformja. Az új kormány pro-
gramjának tudvalevőleg egyik része, hogy az ide-
gen ajku népiskolákban igyekszik majd ellenőrizni
a magyar nyelv tanítását. Hogy ez elérhető legyen,
a kormány, mint a M. N. jelenti, reformálni készül
a tanfelügyelőség intézményét oly módon, hogy a
tanfelügyelőnek, felszabadulva az irodai munka
nyűgétől, egy évben legalább száz napja maradjon
az iskolák látogatására. A kultuszminiszteriumban
már kidolgozták az új tanfelügyelői rendtartásra vo-
natkozó javaslatot, amelyet véleményezés végett
megküldtek a tanfelügyelőknek. Körülbelül huszonhét
tanfelügyelő írásban terjedelmes és tüzetes észre-
vételeket és javaslatot küldött a tervezetre vonatkozó-
lag. Minthogy e javaslatok között igen heves észre-
vételek és indítványok vannak, amelyek esetleg
felhasználhatók, dr. Berzeviczy Albert kultuszminis-
ter a tanfelügyelői reformot mielőbb életbeléptetni
óhajtván, január 27-ikére ankétot hívott össze a
miniszteriumba elnöklésével. Ezen az ankéton részt-
vesznek a vallás- és közoktatásügyi miniszterium
illető osztályának vezetői, valamint azok a tanfel-
ügyelők, kik észrevételeket nyújtottak be. Az ankét
megállapodásai alapján készítik el majd a javaslat-
tervezet végleges szövegét.

Krónika.

Budapest, jan. 22.

A politikai helyzetben ismét borúsabb lett az
égboltozat. Az obstrukció ereje — mint már
tegnap is jeleztük — ismét növekedőben van.
Ezt látja gróf Tisza István miniszterelnök is,
azért élt tegnap azzal a fenyegető kifejezéssel,
hogyha a kíméletlenül harcolók serege újból
megszaporodnék, akkor ő is a cselekvések terére
fog lépni, otthagya a passzív rezisztenciát, melyet
Széll Kálmán politikai hagyományaként örökölt.
Igen helyesen veti fel egy reggeli lap-
társunk, hogyha gróf Tisza miniszterelnöknek

megvannak a törvényes eszközei az obstrukció
legyőzésére. hát miért nem veszi azokat most
igénybe? Mert a törvényen kívüli állapot akkor
is törvényen kívüli, ha azt tiz ember, vagy száz
ember csinálja. Ez az állapot pedig megvan s
gróf Tisza ennek megszüntetésére vállalkozott.
Ez a vállalkozása azonban eddig meddőnek bi-
zonyult.

Némiként értjük gróf Tisza Istvánnap tegnapi
kijelentéseit. Benne még van remény, hogy az
obstruálók kised csapatát valahogy kibőjtölteti.
Akkor meg van mentve. Lesz ujonc, lesz indem-
nítás, de talán még költségvetés is. A fellegeket
azonban szintén látja, melyek ezen reménységét
megsemmisüléssel fenyegetik. Azért szegezte
ezen fellegek ellen a viharágyut, amely hogy mi-
lyen töltéseket rejt magában, azt csak ő tudhatja.
Ha a törvénytelen erőszak lövegeit, akkor annak
is ő adja meg az árát. Akkor ellene zudítja a
még most szintén passzivitásban levő ellenzéket
is, de még talán a nemzeti párti disszidenseket
is, sőt a szabadelvű pártnak egyes rétegeit is.
Az obstrukció legyőzésére való eszközök tehát
nagyon megválogatandók. Mert a fegyver eset-
leg hátrafelé talál elsülni s aki azt az ellen-
félre irányította, azt durrantja először agyon.

Mi teljesen függetlenül, minden pártbefolyás-
tól menten mérlegeljük az újból előállott hely-
zetet. És ebből azt látjuk, hogy gróf Tisza Ist-
vánnak nem szabad elfeledkeznie arról sem,
hogy ez a pótostrukció rég kiszervedett volna,
ha nem kap a választóközönség egy hatalmas
rétegeből biztatást. Ez a közönség, kivált a füg-
getlen érzésű magyar közönség, nem elégedett
még azokkal a katonai engedelményekkel, melyek
gróf Tisza István a szabadelvű párt kilen-
ces bizottsága programjának összeszorításával
Bécsből hozott, de nem elégedett meg a kormány-
párt és a Kossuth-párt között létrejött egyez-
ményvel sem. Erre a közönségre appellál ma
Lengyel Zoltán röpiratban és hírlapcikkelyben,
elmondva, hogy Kossuth Ferencék és a kormány
közt létrejött egyezmény károsait dolog, mely-
nek nincsen a magyar nemzeti közvélemény javára
szolgáló semmi tényleges eredménye. A Kossuth-
párt leszerelésével nem érte el azt sem, hogy a
póttartalékosokat be ne hívják. A választási refor-
mok behozatala is elodázott. A katonai refor-
mok behozataláról — írja — kár is beszélni. És
e tekintetben van is igazsága Lengyel Zoltán-
nak. Hiszen amit gróf Tisza István kormányelnök
ígért, azt odaát Ausztriában Körber osztrák mi-
niszterelnök és Pitreich közös hadügyminiszter
mindenképp lerontani igyekeztek. Az elért nem-
zeti vívmányainkat lekicsinyelték s azok meg-
adását is csak merész reménykedésnek minősít-
tették. És akárhogy magyarázta is gróf Tisza
azután Pitreich ur beszédét, azt a bizalmatlan-
ságot, melyet Körber és Pitreich beszédei kelte-
tek, többé a nemzetben végleg eloszlatni alig
lehet. Ez adott és ad most nagyobb erőt az
obstrukciónak.

A politikai helyzet rosszabbra fordulását elő-
segítette tegnap Perczel Dezső házelnöknek
Lengyel Zoltánnal való eljárása is, melyben ma
ítélkezett a képviselőház mentelmi bizottsága,
még pedig oly módon, hogy Lengyel képviselő
megrovását a hivatalos lapban és kerületében
plakátokon is közzé tesszik. Érdekes, hogy a szí-
goru ítélet meghozására Olaj Lajos és Szat-
mári Móríc függetlenségi képviselők is hozzá-

Járultak. De micsoda országos kacagás lesz ebből. Amint ugyanis kiragasztják majd Zilah utcáin Lengyel Zoltán képviselő ur megrovási esetét, azonnal kiragasztanak egy másik plakátumot is, melyben a választók szavaznak bizalmat Lengyelnek.

Ez most a politikai helyzet amely — amint látjuk — a komikai motívumokat sem nélkülözné, ha nem volna benne túlyomó tragikum is.

Egyéb értesüléseink különben a következők:

Lengyel Zoltán megrovása.

A képviselőház *mentelmi bizottsága* ma délelőtt fél 10 órakor tartott ülésén tárgyalta Lengyel Zoltán képviselő mentelmi ügyét, melynek krimonjet Lengyelnek a tegnapi ülésen az elnökkel szemben tanúsított renitenciája képezte.

Jelen voltak: Szivák Imre elnök, Maróthy László előadó, Klobusiczky János, Szatmári Mór, Olay Lajos, Bercsényi Domokos, gróf Zichy Aladár, Sebess Dénes, Angyal József, Torma Károly, Kubinyi Géza, Bogyay Máté, Kabos Ferenc és Radovanovics György.

Szivák Imre elnök az ülést megnyitván, mindenekelőtt bejelenté, hogy a Ház elnökének átirata még nem érkezett be, kérdést intéz tehát a bizottság tagjaihoz, vajjon addig az ügy tárgyalásába bocsájtják-e.

Zichy Aladár gróf, Olay Lajos és Szatmári Mór ellenzik a formális tárgyalás megtartását addig, amíg az átirat be nem érkezik. Kubinyi Géza, Angyal József és Radovanovics György hozzászólása után elnök az ülést a képviselőház elnökének átirata beérkezéig felfüggeszti. Időközben megérkezett az elnöki átirat, amikor is Szivák Imre a mentelmi bizottság ülését újból megnyitottnak nyilvánította és felkérte Maróthy László előadót előterjesztésének megtételére.

Maróthy László előadó mindenekelőtt felolvassa az elnöki átiratot, azután ismerteti a tényállást, utal arra, hogy Lengyel az elnöknek háromszori rendretasítása után is feleselt a Ház elnökével; tekintettel arra, hogy Lengyelnek hasonló ügye már volt a bizottság előtt és akkor a bizottság javaslata alapján a Ház ünnepélyes megkövetésére ítéltetett, aminek Lengyel eleget is tett, minthogy itt ismétlés esete forog lenni, indítványozza, hogy a bizottság a Háznak az iránt tegyen előterjesztést, hogy Lengyel Zoltán azért, mert az elnöknek nem engedelmességet, jegyzőkönyvi megrovásban részesítették és ezt kerületében falragaszok útján is közölik.

Szivák Imre elnök bejelenti, hogy Lengyel Zoltánnak meghívót küldött, ami ellen Lengyel a Ház ülésében fel is szólalt, az elnök azonban igazolta eljárásának helyességét, amely az eddigi gyakorlatnak is megfelel.

Ezután Kubinyi Géza szólalt fel. Ő nem elégszik meg az előadó javaslatával. Ha valaki rendszert csinál abból, hogy nem hajlik meg senki és semmi előtt, ez súlyos természetű dolog. Itten semmi elnézésre nincs ok.

Zichy Aladár gróf szerint teljes objektivitással kell elbírálni az ügyet. Nem lát okot büntetésre. Indítványozza, hogy Lengyel Zoltán semmi büntetésbe se részesüljön.

Olay Lajos szerint Lengyel Zoltán tévedésben volt. Előadja a tényeket. Minthogy Lengyel tévedését jóhiszeműnek találja, elégnék tartja vele szemben a *legenyhebb büntetés* és indítványt tesz, hogy Lengyel a Ház ünnepélyes megkövetésére ítéltessék.

Szatmári Mór szerint csak a *legenyhebb* eljárás alkalmazható Lengyelrel szemben. Ezért csatlakozik Olay indítványához.

Radovanovics György azt tartja, hogy itt csak a retorzió mértékéről lehet szó. Tekintettel azonban arra, hogy Lengyel már hasonló ügyben egyszer büntetve volt, hozzájárul az előadó javaslatához.

Kabos Ferenc csak az elnök ellen való engedelmesség szempontjából bírálja el a dolgot.

Angyal József az előadó indítványát fogadja el. Torma Károly, Bogyay Máté hozzájárultak az előadó indítványához, Bercsényi Domokos pedig kijelenti, hogy az ő vélekedésének a Kubinyi Géza indítványa felel meg.

Minthogy ekepen a bizottság valamennyi tagja kifejtette nézetét, elnök szavazás alá bocsájtja a kérdést: először gróf Zichy indítványát teszi fel szavazásra, mely szerint Lengyel semminemű büntetésbe ne részesüljön. Ezt a bizottság többsége *nem fogadta el*, a mire elnök Olay indítványát bocsájtja szavazás alá, mely szerint Lengyel a ház ünnepélyes megkövetésére ítéltessék. Ezen indítvány mellett csak Olay Lajos, Szatmári Mór és Zichy szavaztak, a többség pedig az indítványt elvetette.

Végül az előadó indítványa került szavazás alá,

amely Lengyel Zoltán *jegyzőkönyvi megrovásban és ennek a választókerületben való nyilvános közzétételében* kívánja részesíteni, azt a bizottság többsége — szemben Kubinyi kizárási indítványával — *elfogadta*.

Az elnök ily értelemben mondta ki a határozatot. Kisebbségi véleményt nem jelentettek be.

A pártkörökből.

A *szabadelvi pártkör* tegnap este népes volt. A miniszterek közül Nyíri és Plósz időztek hosszabb ideig a klubban. Kilenc óra után, későn érkezett gróf Tisza István miniszterelnök gróf Andrássy Gyula társaságában. A miniszterelnök ebédjéről jöttek s vidám kedvben voltak. A legújabb hír, hogy a gróf Andrássy elutaznak Egyiptomba. Gróf Andrássy Tivadar bizonyosan utazik, Gyula gróf azonban még nem határozott.

A *nemzeti disszidensek* tegnap este nagyobb számban voltak együtt körhelyiségükben. Sággy Gyula beszédével egyetértének és helyeslik abbéli álláspontját, hogy a kormányelnök újból és az egész ellenzékkel kezdjen egyezségi tárgyalásokat, ami, meggyőződésük szerint, az *egyetlen módja a békés kibontakozásnak*.

A *függetlenségi* Kossuth-pártkörben Tisza egyes nyilatkozatait az obstrukcióról helyeslik és egyetértének vele a tekintetben, hogy az obstrukcióval szemben az erőszak nem használ. De megállapították azt is, hogy a helyzetben Tisza beszéde nem változtatott, nem orvosolta, nem is javította.

Beszétek még a kilépésekről. Azt hiszik, hogy a kilépetteknek követőik nem lesznek. Ezzel szemben a *Kel. Ert.* című könyvatos a következőket jelenti: «A függetlenségi párt újabb harcias elemei tegnap este *bizalmas értekezletet tartottak*, melybe csak azokat hívták meg, kikről tudják, hogy nem tartoznak a békepárthoz. A bizalmas eszmecsere után elhatározták, hogy a legközelebbi napok eseményeit bevárják, hogy véglegesen határozzanak a pártból való kilépés iránt.»

A *néppárt* tegnap este bizalmas jellegű értekezletet tartott, amelyen értesülésünk szerint főképpen Perczel Dezső házelnök magatartását vitatták. Valamennyien házszabálysértésnek és erőszakosnak minősítették Perczel eljárását, mert nemcsak a házszabályok értelmében, hanem az eddig követett gyakorlat szerint is minden képviselő intézhet kérelmet a Házhoz és erre tülő rendelkezés sehol sincs a házszabályokban. Kovács Pálnak tehát joga volt beszédének határozatát kérni.

A néppártnak hat tagja határozottan harcias. Ezek az obstrukció támogatását ellenzéki kötelességnek tekintik. A harcások élén Rakovszky István áll.

Támadás a Kossuth-párt ellen.

Lengyel Zoltán, hogy kilépett a Kossuth-pártból, *röpiratot* tett közzé, amelyben már sokkal hangosabban ront neki a függetlenségi pártnak. Panaszolja a vezetés, a szaktudás és az elhatározás hiányát, az egyetértést, amely nincs és a tekintély monopolizálását egyesek részéről, akik egyebet sem tesznek, csak tekintélyesek.

A röpiratból látnivaló, hogy Lengyel Zoltán nem valami nagy véleménynyel van saját pártjáról. Röpiratából közöljük a következő részt, mely a pártvezetés hiányáról panaszkodik, előre bocsájtván, hogy a Kossuth-pártnak most tulajdonképpen programja sincs.

A programhiány másik térsza — írja a röpirat — a vezetés hiánya, illetve a pártvezér igyekezete dacára annak gyakori lehetősége. Így nem lehet csatát nyerni. De ugy sem, hogy sok tekintélyes párttag részéről azok, kik erejük minden megtesztelésével dolgoztak a pártprogram egy részének megvalósulásáért soha buzdítást és segítséget nem kaptak, de gáncsot és támadást annál többet.

S mikor a program egy *kis részének* keresztülviteléi ok lehetősége nem tartották, mégis reánk licitáltak, hogy ok nemcsak a magyar nyelvért, de az *önálló magyar hadseregért* küzdenek. Mintha bizony nem mindegyik is ez lenne a végcélunk. S mintha bizony, aki az egészet akarja, nem kell inkább akarnia a részt s aki az egészet lehetségesnek tartja, nem kell-e inkább lehetségesnek tartania annak egy részét, amelynek követelése mellett nemcsak egy többség, de az egész nemzet, mint egy ember állott talpra.

S mikor egyhangulag a harcot mondtuk ki, sokan, nagy erők azért mégsem harcoltak, a vitarendezőnek magukat alá nem vetették s az obstrukciót helytelenítették, az ellen állást foglaltak, köteles részüket belőle ki nem vették s a pártból ki sem léptek (ezt mi sem követeltük) s mégis, mid n a rendkívüli fegyvereknek a parlamentben való abbanhagyását a többség kimondta s mi továbbra is megtartottuk felfogásunkat, de a függetlenségi eszme jövője ked-

vért pártbontásba és harmadik frakció csinálásába bele nem mentünk és az obstrukciót nem folytattuk: a pártból *kitrissékeltek*. Pedig nemcsak quod uni justum, alteri aequum elve áll, hanem az is, hogy egy küzdő ellenzéki pártban mindenkinek van helye, csak olyanoknak nem, kik a programért való igazi nagy harcot viselkedésükkel tönkre teszik és soha a pártfegyelem azt nem arrogálhatja magának, hogy a képviselői kötelességeken felülemelkedjék. Tehát nincs s nem is lesz joga soha egy pártnak az, hogy két ltassa egy képviselőnek azt, hogy programja értelmében a vitában részt ne vegyen.

A pártfűség oltalma alá kell helyezni azt, hogy egy kimondott és megkezdett harcot megromtani, a kormányok terveit elősegíteni, saját pártját dezavualni nem szabad, de azt nem, hogy lakatot tegyünk, Isten tudja, miért, az elszánt, halálmegvetéssel küzdeni akarók számára.

ORSZÁGGYÜLÉS.

Budapest, jan. 22

Ha jelekből lehet itélni, az obstrukció nem hogy végelgvengülésben szenvedne, hanem erősödik. A Kossuth-párti hajdani harcások csoportja Kubik Béla vezérlete alatt ma felvonultak s ahol tehették, segítettek Ugronéknak. Egyik Kossuthista harcász azt mondta munkatársunk előtt:

— Azt még sem lehet nézni, mint korbácsol végig a kormánypart a testvérpárton. Ugronéknak függetlenségi szempontból is teljesen igazuk van, ők csak azt folytatják, amit mi szégyenszemre abbahagyunk. Most már egy csöppet sem törődöm azzal, mit mond Kossuth vagy Komjáthy, Barta Ödönnel együtt, tölem akár még ma beléphetnek a szabadelvi pártba.

És az itt kifejezett hangulat megerősítést nyert a képviselőház mai ülésén, Kubik Béla és barátai egész nyíltan az obstrukcióhoz csatlakoztak s előljártak az ellenzéki vitában.

Előre jósolt viharral kezdődött a mai ülés. A jegyzőkönyvnél indult meg s végig süvített az az egész ülés alatt.

Ugron Gábor vezette be a vihart, a jegyzőkönyvet hamisnak jelezte, mert a Lengyel Zoltánra vonatkozó rész nem felel meg a valószínűságnak.

Kubik Béla rástvitette:

— Meghamisítják már a jegyzőkönyvet is.

Mint az orkán harogott át a jobboldal föl-zudulása, de Kubik éles hangját bajos volt tulkiabálni.

Ugron Gábor végül azt indítványozta, hogy a Lengyel Zoltánra vonatkozó rész törültsessék a jegyzőkönyvből, amit a lovagiasság is megkíván.

A mondat utolsó részére a kormánypart hangosai kacagott, Kubinyi Géza pedig elkiáltotta magát:

— Jó helyen beszélnek lovagiasságról.

Kubik Béla pedig visszavágta:

— Mi sem tanulunk és keresünk önöknél lovagiasságot.

Hogy az ellenzék ne használja ki a házszabályok által a jegyzőkönyv elleni felszólalási jogát, a jegyzőkönyvi vitába két kormánypartit is kivenyelték: Belitska Bénit és Baross Jusztint s mind a kettő a jegyzőkönyv eredeti szövege mellett beszélt. Az ellenzéki részről még Lovász Márton kifogásolta a jegyzőkönyvet.

Miután négyen már szólottak a jegyzőkönyvhöz, Kubik Béla kénytelen volt a házszabályok címén beszélni, hogy meglegye a kifogását a házszabályok oly értelmezése ellen, hogy a jegyzőkönyvhöz való felszólalásokba azokat is beszámítsák a négy képviselő között, akik a jegyzőkönyv mellett beszélnek. Ezt az alkalmat felhasználta Kubik még arra is, hogy Perczel elnökkel szemben bizalmatlanságának adjon nyomtatékos kifejezést.

Mindennek a vége az lett, hogy a Ház többsége a jegyzőkönyvet eredeti szövegében fogadta el.

Ezek után egy kis szünet állt be, napirend előtt Visontai Soma tette szóvá a miniszterelnök által a gyülekezési jog szabályozására jelzett rendeletét. Visontai a magyar felfogással és törvényvel meg nem egyeztetelhetőnek tartja

a rendeletet s követelte, hogy azt ne adja ki a belügyminiszter.

A vihar újra kitört aztán. **Maróthy** László be-
terjesztette a mentelmi bizottság jelentését
Lengyel Zoltán mentelmi ügyéről. Mint azt la-
puk más helyén közöljük, a bizottság ítélete
nagyon szigorú.

Jakabffy Imre alelnök a jelentés rögtön
tárgyalását indította meg, illetőleg a jelentést
azonnali szavazás alá akarta bocsájtani.

Az ellenzék, a Kossuth-pártot is beleszámítva,
egy-két tagjának a kivételével, nagy zajjal és
még nagyobb méltatlankodással fogadta a bizott-
ság ítéletét. Ez alatt **Holló** Lajos egy ívet vitt
fel az elnökhöz, kitől husz képviselő nevében
zárt ülést kért. Az elnök előbb a szavazáson
akart tulesni s csak azután akart helyet adni
a zárt ülés tartásának. Ebből újra vita keletke-
zett s elég szép viharon keresztül jutottak oda,
hogy a Ház szavazhasson.

A Ház többsége elfogadta a mentelmi bizott-
ság jelentését, hogy **Lengyel** Zoltán az elnökkel
szemben elkövetett renitenciáért — jegyző-
könyvi megrovásban részesül, az ítélet pedig
falragaszokon fog kerületében kifüggeszteni.

E meglehetősen zajos előzmények után elnök
kiűrtette a karzatokat s elrendelte a zárt ülést.
Négyeszer kellett a zárt ülést felfüggeszteni, mert
a Ház nem volt határozatképes. Vagyis a kor-
mánpárt nem ment a terembe, azon elvi alapra
helyezkedve, hogy a kisebbség nem gyakorolhat
zárt ülés alakjában fegyelmi jogot a mentelmi
bizottság ítélete fölött. Ezért megvárták a három-
negyed három órai időt, amikor az ülés végző-
dik, hogy akkor az elnök megnyissa a nyilvános
ülést s a napirend megállapításával azt rögtön
be is zárhassa. Ez meg is történt.

Perczel Dezső elnök nyitotta meg újra az
ülést s megállapította a holnapi ülés napirend-
jét. De az ülést nem lehetett még bezárni, mert
Lengyel Zoltán és **Benedek** János kért személy-
es kérdésben szót.

E két felszólalás után az elnök berekesztette
az ülést.

Részletes tudósításunk a következő:

A képviselőház ülése.

Elnök: **Perczel** Dezső.

Jegyzők: **Daróczy** Aladár, **Dedovits** György, **Tru-
binyi** János.

Elnök megnyitja az ülést s felolvastatja a múlt
ülés jegyzőkönyvét.

Jegyzőkönyv-vita.

Ugron Gábor: A jegyzőkönyv jelen alakjában nem
hitelesíthető, mert oly határozat foglaltatik benne,
amely nem szabályszerűen hozott. Elmondja **Ko-
vács** Pál tegnapi kérdését, melyet az elnök, mint po-
lyfófogó felfogott s nem intézte a Házhoz. Az elnök
téves felölgéshől indult ki, mikor azt mondta, hogy
Kovács megkezdte a beszédét. Ezért helytelen volt
az eljárása, mikor **Szederkényi** nem engedte a ház-
szabályokhoz szólani. **Lengyel** Zoltánnal szemben
pedig hibásan élt a házszabályokkal.

Kubik Béla: Visszaélt!

Gabányi Miklós: Erőszakoskodott!

Ugron Gábor: Kifogásolja a tegnapi szavazást,
mert az elnök indítványát senkinek sem hallotta. Az
elnök tölcéért csinált kezéből s ugy tette fel a kér-
dést nagy zajban. A kérdést a legnagyobb csendben
kell feltenni. (Nagy zaj és ellenmondás a jobbolda-
lon) Ugy kell a kérdést feltenni, hogy azt hallhas-
sák a képviselők. (Felkiáltás jobbról: Hallottuk!) Ez
a határozat szabályszerűen nem jött létre, kéri,
hagyják ki a jegyzőkönyvből.

Kubik Béla: Elnöki erőszak és szabálytalanság!

Kubinyi Géza: Ott erőszakoskodnak mindig, a
baloldalon. (Nagy zaj.)

Kubik Béla: Ki erőszakoskodik? (Zaj.)

Kubinyi Géza: Ott, a maguk oldalán. (Elnök
csenget.)

Kubik Béla: Ne mifelénk csengessen az elnök,
hanem a másik oldalra, ott zajongnak. (Nagy zaj.)

Elnök: Kéri a Ház minden oldalát, legyen
csendben.

Ugron Gábor: Indítványozza, hogy töröljék a
jegyzőkönyvből a **Lengyel**re vonatkozó részt, mert
azt a lovagiasság is megkívánja. (Nevetés jobbról.)

Kubinyi Géza: Ne beszéljen lovagiasságról. (Nagy
zaj.)

Kubik Béla: Mi nem kérünk **Kubinyi**éktől lova-
giasságot. (Zaj.)

Belitska Béni szintén a jegyzőkönyvhöz szól.
Bizonyítja, hogy az elnöki kérdést hallották s annak
az alapján szavaztak.

Lovász Márton a jegyzőkönyvhöz szól s a **Len-
gyel** Zoltánra vonatkozó határozatban nagy sérelmet
lát. Hogy mekkora zaj volt tegnap s nem hallhatták
az elnöki enunciaciót, bizonyítja az is, hogy **Zichy**
Aladár azt hitte, hogy a javaslatot szavazták meg.
A jobboldalon az elnöki intéésre szavaztak. (Zajos
ellenmondás a jobboldalon.) Csatlakozik **Ugron** ja-
vaslatához.

Baross Jusztin: Meggyőződése, hogy ami a jegyző-
könyvben foglaltatik, az mindenben megfelel a té-
nyeknek.

Tisza István miniszterelnök: Engedetlen képvise-
lők ellen zajban kell eljárni. (Ellenmondás balról.)
Siri csendben nem lehet határozatot hozni, ha zaj
uralkodik a teremben. (Zaj.) A jegyzőkönyv eredeti
szövegét fogadja el.

Kubik Béla: A házszabályokhoz szól, melyek
alapján azokat kell számba venni, akik a jegyzőkönyv
ellen szólnak. (Zajos ellenmondás jobbról.) Mert
sem **Belitska**, sem **Baross** nem beszéltek a jegyző-
könyv ellen. Tegnap **Gajary** Géza már **Sághy** beszéde
alatt jelezte, hogy háromnegyed háromra jár az idő,
s ennél fogva **Kovács** ehhez tartotta magát s joggal
kérhette beszéde elhalasztását, de efelett szavazni is
kellett volna. Csak egy pártelnök, mint a mostani
elnök lehet hű szolgálja a miniszterelnöknek, akinek
az intése végez mindent. (Zajos ellenmondás jobbról.
Felkiáltások: Rendre! Rendre!)

Elnök: **Kubik**ot ezért a kifejezésért rendreutasítja.

Kubik Béla: Az elnökről pártja kifejtette már né-
zetét, ő ezt ma is fenntartja.

Elnök: **Kubik**kal szemben a házszabályok alapján
bizonyítja, hogy a jegyzőkönyv ellen négyen szól-
hatnak fel, akár mellette akár ellene beszélnek a
képviselek, de négyenél több nem szólhat hozzá.
Azután szavazás alá bocsátja a kérdést, hogy a Ház
hitelesíti-e a jegyzőkönyvet.

A Ház többsége eredeti szövegében hitelesíti a
jegyzőkönyvet.

Az elnöki előterjesztések.

Elnök: Bemutatja **Lengyel** Zoltán levelét, melyben
a III. bíráló bizottságban viselt tagságáról lemond-
ott. Miután a házszabályok 25-ik szakasza szerint
az, aki a bíráló bizottságba beválasztott és meg-
választatását elfogadta, tiszttségében eljárni köteles,
ennél fogva kéri a Házat, hogy elfogadja-e a lemond-
ást. (A Ház többsége elfogadja **Lengyel** Zoltán
lemondását.) A Ház a megüresedett tagsági hely
betöltése iránt legközelebb fog intézkedni. Bemutatja
az irományokat.

A földmivvelésügyi miniszter előterjesztése.

Tallian Béla földmivvelésügyi miniszter: Beterjeszti
az 1882. évi XXVI. t.-cikk 5. §-ában elrendelt terve-
zési munkálatokra és költségeire vonatkozó jelenté-
seit, melyek kinyomatását és a vízügyi bizottsághoz
leendő utasítását kéri.

Elnök: A heterjesztett jelentések a pénzügyi bi-
zottsághoz utasítottak. Bejelentti, hogy **Visontai**
Soma napirend előtti felszólalásra kért és kapott
engedélyt.

A miniszterelnök rendelete.

Visontai Soma: Mély aggodalom fogta el a mi-
niszterelnöknek **Szederkényi** Nándornak egy inter-
pellációjára adott válaszában a választói népgyűlé-
sek korlátozására vonatkozó kijelentései folytán.
Hosszasabban fejtegeti a gyűlékezési jogot. Lehetet-
lennek tartja, hogy a miniszterelnök ne tudná, hogy
Magyarországon titkos rendeletek kiadása alkot-
mányba ütköző cselekmény.

A szólv veszélyesnek tartja, hogy a miniszterelnök
oly jogokat ruház a törvényhatóságokra, melyekkel ő
maga sem rendelkezik. Sajnálja, hogy véget ért a
Széll-kormány által nemcsak hangoztatott, de gya-
korlatilag is alkalmazott jog és törvényisztele. Sai-
nálatosnak tartja ezt oly államban, mint a miénk,
hol közjogilag nem vagyunk teljesen függetlenek. Hi-
vatkozik **Szilágyi** Dezsőre, ki a **Tisza** Kálmán kor-
mánya alatt kibocsátott belügyminiszteri rendelet el-
len határozati javaslatot nyújtott be, melyben tiltakozik
a gyűlékezési jognak megszorítása ellen.

Elnök: Jelenti, hogy a mentelmi bizottság előadója
kíván előterjesztést tenni.

Lengyel Zoltán mentelmi ügye.

Maróthy László bemutatja a mentelmi bizottság
jelentését **Lengyel** Zoltán mentelmi ügyéről. (A bi-
zottság ítéletét lapunk más helyén közöljük.)

Jakabffy Imre alelnök: A kérdést szavazás alá
bocsátja. (Zajos ellenmondás balról.)

Holló Lajos zárt ülést kért ívet visz fel az el-
nökhöz.

Elnök: Jelenti, hogy husznál több képviselő zárt
ülést kért (Zajos tiltakozás a jobboldalon), de mivel
szavazás van, előbb azt kell megtartani. (Zajos el-
lenmondás a bal- és szélsőoldalon.)

Holló Lajos: A házszabályokhoz kér szót. (Tiltakozás
jobbról.)

Elnök: Előbb a kérdést kell feltenni. (Zaj a bal-
oldalon.) Zárt ülést nem lehet szavazás előtt tár-
gyalni.

Kubik Béla: De nem akkor, mikor az elnöknék
tetszik.

Elnök: **Kubik**ot rendreutasítja. (Zaj.)

Kubik Béla: Hozzá vagyok szokva. Se kisebb, se
nagyobb nem leszek azzal. (Zaj.)

Holló Lajos a házszabályokhoz szól s konsta-
tálja, hogy az elnöknek nem áll jogában a zárt ülést
elhalasztani. Követeli, hogy azonnal rendeljék el a
zárt ülést.

Elnök fel akarja tenni a kérdést.

Okolicsányi László: A házszabályokhoz szól. Az
elnök tévedésben van, mert a zárt ülést rögtön el
kell rendelni.

Kubik Béla: A házszabályokhoz kér szót. (Zajos
tiltakozás a jobboldalon.) En ráérek várni. Szólv is
tiltakozik az ellen, hogy a zárt ülés előtt sza-
vazzanak.

Tisza István miniszterelnök: Kétségtelen, hogy 20
képviseelő zárt ülést kérhet.

Kubik Béla: Csoda, hogy elismeri. Csak ne legyen
mégint lapsus.

Tisza István: Sem megkezdett beszédét, sem meg-
kezdett szavazást nem lehet megszakítani. A szava-
zási aktus megkezdődött, mihelyt az elnök a kérdést
feltette.

Elnök: Ő már megkezdte a kérdés feltételét s
ekkor kérték a zárt ülést. A kérdést megismélti s
a mentelmi bizottság jelentését szavazás alá bo-
csátja.

A Ház többsége elfogadja a mentelmi bizottság
jelentését.

Elnök: Következik a napirend, az utoncjavaslat.

Kubik Béla: (Felugrik helyéről) Hát a zárt ülés
hova marad? Ez aztán a vakmerő elnöki basásko-
dás. (Nagy zaj a jobb és baloldalon.)

Elnök: Bocsánat, egy kis tévedés volt. Elrendeli a
zárt ülést, de előbb kiűrteti a karzatokat s szü-
netet ad.

Zárt ülés.

Elnök a zárt ülést megnyitja.

Szederkényi Nándor: A szólv megszokott hossza-
dalmasággal tárgyalja **Kovács** Pál ügyét, aki a teg-
napai ülésen beszéde elhalasztását kérte. Ez a kérés
jogos volt s így hibáztatja az elnök eljárását, emiatt
kérték a zárt ülést. Az elnök rosszul állapította meg
tényállást, mert **Kovács** Pál beszédét nem kezdte
meg. Nem mondja, hogy ezt rosszakarattal tette.

Kubik Béla: De rosszakarattal.

Szederkényi Nándor: Ezután **Lengyel** Zoltánt
utasította rendre, de csak a gyorsírókhoz beszélt, ők
nem hallottak semmit s az elnök teljesen indokolat-
lanul az elnöki joggal visszaélve, az esetet a men-
telmi bizottsághoz utasította. Később adott engedélyt
a házszabályokhoz szólásra s így nem volt konzek-
vens. Az elnök bele akar kötni egyesekbe, de ők
meg a házszabályokhoz fognak ragaszkodni. Az Ur
Isten a tanu, hogy **Lengyel**rel igazságtalanul bán.

Perczel Dezső: Habár elve ellen van zárt ülésben
oly dolgokról beszélni, amik a nyilvánosságot érdek-
lik, annyit meg kell jegyeznie, hogy a házszabály
világosan előírja, hogy a szónok csak egy negyed
órával az ülés vége előtt kérheti a beszéde elhalasz-
tását, ennél előbb a kéréshez sincs joga. Mindig
ugy járt el, a kedvezmény mindig szigoruan alkalmazandó.
Itt egy kedvezményről van szó. A házszabályokat ő
helyesen alkalmazza, ha ő erőszakoskodni akarna,
nem ilyen dolgokat tenne. Lelkiismerete nyugodt.
Szomoruan tapasztalja, hogy a képviselek le akarják
alázni az elnök tekintélyét, hogy egy vitarendező
bizottság járszalagján járjon.

Ivánka Oszkár: Gyívenen nem vagyunk jelen s
ugy látszik, a Ház egy része szándékosan marad
távol. Ő az ilyen tüntetést nem helyesli, kéri az el-
nökököt, intézkedjék, hogy a képviselek jelen legyenek.

Perczel Dezső: Miután a Ház tényleg nincs ta-
nácskozásképes számban együtt, a zárt ülést 10
percre felfüggeszti.

Szünet után.

Elnök az ülést megnyitja.

Buzáth Ferenc: Birálja a mentelmi bizottság el-
járását, amelynek jelentésében hazugság van.

Elnök: Figyelmezteti szónokot, hogy ily kifeje-
zést a Ház egy bizottságával szemben használni
nem szabad.

Buzáth Ferenc: Módosítja kifejezését úgy, hogy
valótlanságok vannak; a napló szerint **Lengyel** Zo-
lán csak kétszer lett rendreutasítva, míg a mentelmi
bizottság háromszori rendreutasításról beszél.

Elnök: Kijelenti, hogy abban nincs más megoldás,
hogy később ő jogot adott felszólalásokra, mely ezt
az engedélyt már egy más helyzetben adta.

Zboray Miklós: Kéri konstataálni, hányan vannak
jelen?

Elnök: Megállapítván, hogy nincs jelen 40 tag, az
ülést 5 percre felfüggeszti.

Szünet után.

Elnök az ülést újból megnyitja.
Csávo'szky Lajos: Kéri a tanácskozás képességét megállapítani.

Elnök: Ugy látszik, hogy a Ház tagjai nem kívánják a zárt ülést, ennél fogva ő célszerűnek látja a zárt ülés beszüntetését.

Az erre támadt nagy zaj után elnök kijelenti, hogy a zárt ülést 10 percere felfüggeszti.

Szünet után.

Elnök: Az ülést újból megnyitom.

Okolicsányi László: A zárt ülés célja a házszabályokban elő nincs írva, de rendszeresen ez házi ügyekben szokott történni s ha az elnökség ellen van kifogás. A mai és tegnapi ülésen több ilyen dolog történt, amelyet objektíve megbíráltak a zárt ülésen. Hosszasan előadja Kovács Pál esetét. Az elnöknek fel kellett volna tenni a kérdést, hogy megadja-e a Ház az engedélyt a beszéd elhalasztására, ez nem történt meg, sőt az emiatt felszólalni akaró Szederkényinek sem adatott meg a szó. Majd a Lengyel Zoltán esetére tér át. Kifogásolja, hogy a mentelmi bizottság eljár, mielőtt a vonatkozó jegyzőkönyv hitelesítve lett volna.

Báró Kaas Ivor: Az elnökség kötelessége az igazság megtartása, a házszabályok és az okosság, meg is ígérte Perczel, hogy pártatlanul fog eljárni. De nem hitte volna, hogy az elnöki eljárásra Feilitzschot veszi mintául. Ismétli a tegnapi esetről elmondottakat s bírálja a mentelmi bizottság eljárását.

Több szónok nem jelentkezővén, elnök a zárt ülést berekeszti.

Nyílt ülés.

Perczel Dezső elnök az ülést megnyitja. Miután az az idő előrehaladt, javasolja, hogy a tanácskozást ne folytassa a Ház. Megállapítja a holnapi ülés napirendjét.

Személyes kérdések.

Lengyel Zoltán: A zárt ülésben, mikor Okolicsányi László azon hitének adott kifejezést, hogy Lengyel Zoltán népszerűsége csak emelkedni fog a Ház mai határozata folytán, akkor Károlyi György gróf közbekialtott és azt mondta, hogy «csak a csizmadiáknál». Szólónak ki kell jelenteni, hogy a csizmadiák szeretetére is épp oly büszke, mint bármely más választó ragaszkodására és a közbeszólás nemcsak hogy nem sérti, de büszke is rá.

Benedek János: Saághy Gyula tegnapi beszéde folyamán szóra is hivatkozott, mint olvanra, aki a klotürt is helyesli. Igaz, hogy általánosságban beszélt szóról a kérdéssel, de az semmi vonatkozásban nem volt a mai politikai helyzettel. Saághy jóhiszeműségét nem vonja kétségbe, csak félreértette őt.

Együttal visszautasítja a Kossuth-párt ellen intézett azon támadásokat, hogy Pi reichhel egyetért.

Elnök: Bemutatja Makfalvy Géza földművelésügyi államtitkár mandátumát, amely az állandó igazoló bizottsághoz utasítatik. Az ülést egy negyed 4 órakor berekeszti.

TÁVIRATOK.

A kelet-ázsiai bonyodalom.

London, jan. 22. A Morningpost jelenti Washingtonból: Magas hivatalos körben most azt a kérdést vitatják, nem-e volna kedvező alkalom arra, hogy az Egyesült-Államok, Anglia és Japán, egyetemben Franciaországgal és Németországgal, az esetben, ha e hatalmak közreműködését meg lehetne nyerni, azt indítványozzák Oroszországnak, hívjon egybe kongresszust Oroszország és minden más hatalomnak manduriai jogainak megállapítására és elhatárolására és hozzanak határozatokat a nemzetközi kereskedelmi jogokat és a haderőt illetően, melyet Oroszország az északi tartományokban tarthat. A kongresszus határozatait egyezmény vagy szerződés alakjában szerkeszteni meg, amelyet az összes hatalmak aláírnának.

London, jan. 22. A Times közlésezi pekingi tudósítójának a Bajkál-tótól keletre álló orosz csapatok erejére vonatkozó számítását, amely szerint a csapatok állanak 3115 tisztből, 147 479 főnyi legénységből és 216 ágyuból. Továbbá azt is jelenti a Times Tokióból, valószínűleg szükséges lesz, hogy a Vladivosztkban élő japánok, kik az oroszoktól sokat szenvednek, elhagyják a várost.

London, jan. 22. A Daily Mail jelenti Sziöulból: A tongakok, kik már többször fölkeltek Koreában, most ismét általánosan fellázadnak a kormány ellen. A koreai haladó párt vezetői hatalomra kerülnek.

Ji-Jong-Ik állandóan befolyást gyakorol a császárra, ki hír szerint orosz testőrséget kért a maga számára. Koreai lapok azt állítják, hogy 3000 orosz ment át a Jalu folyamon és Sziöul felé tartanak. E hír azonban még nem nyert megerősítést.

A lázadó német gyarmat.

Berlin, jan. 22. Ujabbán mind fenyegetőbb jelentések érkeznek a nyugat-európai német gyarmatokról s ennek következtében a kormány szombaton Berlinbe rendelte a hamburg-amerikai hajóstársaság igazgatóját, Ballin-t. Szombatról vasnapra virradó éjjel tanácskozáé volt az igazgató részvételével a nyugat-afrikai csapatszállításokról. Az afrikai expedíció vezetőjét, Glasenap őrnagyot felmentették állásától, mert orvosai óvták a tropikus éghajlattól. Helyébe Dürr ezredest nevezték ki.

A török reformok.

Konstantinápoly, jan. 22. A hadügyi kormány elhatározta, hogy a 60.000 főnyi Ilave-csapatokat a tartalékból behívja, hogy mennél nagyobb hadereje álljon készen háboru esetére. A vezérkar ellenzi ezt a tervet, mert az megbontja a hadi szervezetet. Ennek következtében a hadügyi kormány és a vezérkar között szakításra került a dolog.

Távozó nagykövet.

Róma, jan. 22. Báró Pasetti osztrák-magyar nagykövet április közepétől május közepéig való időben fog megválni állásától s Bécsbe költözik. A kereskedelmi szerződéses tárgyalásokat báró Pasetti helyett már utódja, gróf Lützow fogja vezetni.

Előfizetési fölhívás!

1904. évi február hó 1-ével új előfizetést nyitunk a *Magyarságra*, miért is kérjük azon t. előfizetőinket, kiknek előfizetése e hó végén lejár, hogy az előfizetés megújításáról mielőbb intézkedni sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében fennakadás történjék.

Lakhelyüket változtató t. előfizetőinket pedig az új lakhely bejelentésére kérjük.

T. előfizetőinknek ezentul is megküldjük vasárnaponként rendes heti szépirodalmi mellékletünket a

Magyar Családot,

mely hivatva van szórakoztató és tanulságos elbeszéléseivel és költeményeivel e lap közönségét még szívélyesebb összeköttetésbe hozni kedvelt lapjával.

Kedvezményes előfizetési áron küldjük t. előfizetőinknek az

Urambátyám

egyetlen magyar társadalmi élelapot, melyet t. előfizetőink 4 korona helyett 3 korona negyed évi előfizetési díjért kapnak és a

Budapesti Bazár

magas irodalmi színvonalu, dus tartalmu, legolcsóbb magyar modern divatlapot 1.50 K helyett 1.30 K negyedévi előfizetési díj mellett.

A «Magyarság» előfizetési árai:

Helyben:		Vidékre:	
Egy óra	1.—K.	Egy óra	1.20 K.
Negyedévre	3.— «	Negyedévre	3.60 «
Félévre	6.— «	Félévre	7.— «
Egész évre	12.— «	Egész évre	14.— «

Az *Urambátyámra* és a *Budapesti Bazárra* előfizetni a *Magyarság* postautalványán is lehet.

Mutatványszámot megismerés céljából kívánatra készséggel küldünk.

Kérjük azon t. előfizetőinket, kiknek a lap elkészve érkezik vagy rendetlenül kézbesítettik, bennünket értesíteni sziveskedjenek, hogy megfelelően intézkedhessünk.

Tisztelettel
a «Magyarság» kiadóhivatala

NAPIHIREK.

Budapest, január 22.

— (Udvari ebéd.) Bécsből jelentik: Tegnap este 6 felségénél a Holburgban ebéd volt, amelyen megjelent: *Gruscha* hercegek, *Marschal* felszentelt püspök, *Körber* miniszterelnök a kormány összes tagjaival, a helytartó, a rendőrfőnök, a polgármester és számos udvari és állami méltóság.

— (Uj kamarások.) A felsége. báró *Wense* Ernő, a cs. és kir. Ház és a közös külügyek miniszteriumában I. osztályu fogalmazó, II. József császár 6. sz. dsidás-ezredbeli tartalékos hadnagynak és gróf *Kielmansegg* Alajos helytartósági fogalmazó-gyakornoknak a kamarási méltóságot díjmentesen adományozta.

— (Ebéd a miniszterelnöknél.) Tisza István gróf miniszterelnök tegnap este 7 órakor ebédet adott, amelyre hivatalosak voltak: *Vaszary* Kolos bíró, hercegprímás, *Lobkovitz* Rudolf herceg hadiesparancsnok, *Csáky* Albin gróf főrendiházi elnök, *Perczel* Dezső a képviselőház elnöke, *Szapáry* Gyula gróf királyi tárnokmester, *Széchenyi* Gyula gróf kir. főlovászmester, *Bánffy* György gróf királyi főajtónállómester, *Bánffy* Dezső báró királyi főudvarmester, *Csekonics* Endre gróf királyi főasztalnokmester, *Radvánszky* Béla báró koronásőr, *Szabó* Miklós kuriai elnök, *Fejérváry* Géza báró tábornoknagy, *Beniczky* Ferenc főispán, *Wekerle* Sándor a közigazgatási hírség elnöke, *Kemény* Kálmán báró a főrendiház al-elnöke, *Wlassics* Gyula, *Dessewffy* Aurél gróf, *Apponyi* Lajos gróf, *Andrássy* Gyula gróf v. b. t. t., *Eötvös* Lóránd báró a M. T. Akadémia elnöke és *Prónay* Dezső báró.

— (A cárné ismét beteg.) Szentpétervárról jelentik: A cárné minapi sétakocsizása alkalmával újra megbetegedett s az orvosok tanácsára nem vesz részt az idei ünnepeken.

— (A trienti hercegek.) A «Wiener Zeitung» jelenti: Ó Felsége dr. *Endrici* Celesztint, a trienti püspöki teológiai iskola tanárát trienti hercegekké nevezte ki.

— (Berlin kölcsöne.) Idestova egy éve, hogy Berlin városa közcélokra, építkezésekre és régi adósságok törlesztésére 228 millió márkányi kölcsön felvételét határozta el. Az ügy Vilmos császár elé került megerősítés végett, de a császár ellenezte a nagy kölcsön felvételét. Berlinből táviratozza tudósítónk, hogy most végre helybenhagyta a császár a városi közgyűlés határozatát.

— (A szemorvos herceg nagybeteg.) *Károly Tivadar* herceg, az ismert müncheni szemorvos, akinak saját szanatóriuma is van, mint Münchenből jelentik, nagybeteg. A táviratok aggasztónak mondják a szemorvos herceg betegségét. A láza rohamosan emelkedik és a kezelő orvosok szerint *közel van a katasztrófa*. *Károly Tivadar* herceg influenzában szenved.

— (A vatikáni lapok szubvenciója.) Rómából táviratozzák, hogy X. Pius pápa elrendelte, hogy vonják meg a szubvenciót ama lapoktól, amelyek nem alkalmazkodnak szigoruan a szentszék rendeleteihez. Az első vatikáni ujság, amely elvesztette ily módon szubvencióját, a «Bessariano» volt.

— (Párbajok.) Két véres kardpárbaj volt ma a fővárosban: az egyiket *Gromon* Dezső államtitkár vitta *Jekelfalussy* Zoltán miniszteri titkárral, a másikat gróf *Teleki* Sándor országgyűlési képviselő *Bede* Jób hírlapíróval. A *Gromon*—*Jekelfalussy* párbaj ma délelőtt fél tizenegy órakor történt meg *Fodor* Károlynak Koronaherceg-utcai vívótermében. *Gromon* Dezső segédei voltak: *Perczel* Dezső és gróf *Keglevich* István, az orvos dr. *Kosztka* Emil honvédfőtörzsorvos, *Jekelfalussy* István segédei *Ivanka* Oszkár és báró *Jeszenszky* Sándor, az orvos dr. *Farkas* László. A feltelemek voltak: kardpárbaj, lovassági karddal, bandázs nélkül, szuras megengedve, végkimerülésig. A felek háromszor csaptak össze. Az első összecsapásnál *Jekelfalussy* a fején, a második összecsapásnál pedig a vállán kapott lapos vágást. A harmadik összecsapás igen heves volt. *Gromon* támadott és egy erős vágással kiütötte a kardot *Jekelfalussy* kezéből. Eközben azonban *Gromon* a jobb mutató és középső ujjá között

szurt sebet kapott, amire a segédek a párbajt beszüntették. A felek nem békültek ki. — Gróf Teleki Sándor és Bede Jób közt felmerült affér ma délből fél egy órakor nyert elintéztetést lovagias uton ugyancsak a Fodor-féle vívóteremben. Gróf Teleki Sándor segédei Daniel Gábor és Komjáthy Béla orsz. képviselők, Bede Jób segédei Zboray Miklós orsz. képviselő és dr. Légrády Imre szerkesztő voltak. Az előbbi orvos dr. Koszika Emil honvédtörzsorvos, az utóbbi dr. Kovács Aladár, a mentők igazgatója volt. A párbajt Daniel Gábor vezette. A párbaj föltételei voltak: Kardpárbaj bandázsszal, végkimerülésig. A felek háromszor csaptak össze igen hevesen s mindkét fél több lapos vágást kapott. Az utolsó összecsapásnál mindkettő könnyebb sérülést szenvedtek vállukon s gróf Teleki jobb kezefején is könnyebben megsérült, mire a párbajt beszüntették. A felek kibékültek.

— (Magyar lovak Görögországban.) A magyar lónak messze földön is híre van. Az angol-bur háboru idejében tudvalevő nagy számu magyar lovat szállítottak a délafrikai harcmezőkre, most pedig Görögországba viszik a magyar lovakat. A görög kormány megrendelése folytán a legközelebb mintegy négyszáz magyar lovat szállítanak el Fiuméből Görögországba. Ezzel a hírünkkel kapcsolatban azt az értesítést kapjuk Temesvárról, hogy ott néhány nap óta egy görög ezredes és két százados tartózkodik, hogy a görög katonai kincstár részére a délvideken lovakat vásároljon. A tiszték eddig csak a helyi viszonyok tanulmányozásával foglalkoztak, de legközelebb a vidékre kirándulnak a megvásárlandó lovak meptekintése végett. A bevásárlandó lovak kiválogatásával megbízott tiszték: Carpony E. ezredes, Zimbakakis V. és Pilaviosz őrnagyok.

— (A francia szocialisták torzsalkodása.) Párisból táviratozzák, hogy a szocialisták táborának két árnyalata közt Millerand kirekesztése miatt komoly összeütközés támadt, amely valószínűleg szakadásra fog vezetni.

— (Orosz tiszték Fiumében) Fiuméből jelentik: Néhány nap óta két magasrangú orosz katonatiszt időzik Fiumében. Az illetők olyannyira őrzik inkomititúkat, hogy a torpedógyár területét, ahova szálltak, azóta el se hagyták, részükre lakást is ott rendeztek be. Idejövételük állítólag nagy megrendeléssel van összefüggésben, melyet az orosz kormány eszközölt a fumei torpedógyárnál s amelyet ez év őszéig kell lebonyolítani a gyárnak.

— (Nagy robbanás.) Johnstownból (Pennsylvania) jelentik, hogy ott a Cambria Steel Company-féle gyár kazánházában nagy robbanás történt. Tizenkét munkás és hivatalnok meghalt, huszonötön súlyosan megsebesültek.

— (Humbert Teréz vallani akar.) Humbert Teréz a fogházigazgató után tudatta a vizsgálóbíróval hogy hajlandó a parlament vizsgálobizottság küldöttsége előtt vallomást tenni azokról a bíráló és államférfiakról, akik az afférban kompromittáltak vannak. Párisból táviratozza tudósítónk, hogy a parlament vizsgálobizottság még nem határozott, vajjon kihallgatja-e Humbert Terézt, mert nyilvánvaló, hogy ezzel befolyásolni akarja a felelősségi törvényszéket amely e hónap 18-án tárgyalja a Cattoni-pórt. A parlament vizsgálobizottság valószínűleg ma fog dönteni.

— (A leszavazott nőorvosok.) Lehet-e női doktor a kaszinó rendes tagja? — ebben a kérdésben döntött tegnap este a Budapesti Orvosi Kaszinó rendkívüli közgyűlésén. Ez az ügy már meglehetősen port vert föl a minap, amikor Budapest egyik női-orvosa, dr. Steinberger Sarolta folyamodott a rendes tagságért. Időközben Steinberger kisasszony visszavette a folyamodását, de a kaszinó mégis foglalkozott a kérdéssel, még pedig most már tisztán elvi szem-

ponthól. A közgyűlés népes és viharos volt s az eszmecserének az volt az eredménye, hogy a női pártot tizenhat szótöbbséggel leszavazták; a kaszinó hetvenkét szóval ötvenhat szó ellen kimondotta, hogy a doktornők szabadon járhatnak a praxisuk után, a kedvükre vezethetik otthon a háztartást, ha úgy óhajtják, meg is stopfolhatják a férjük harisnyáit, de az orvosi kaszinóban se helyök, se keresetök nincsen.

— (Ismét a koszoru-ügy.) A szomoru kimenetelű szegedi koszoru-affér még egyre kísért. A buzgó katonai hatóság kiszemelt áldozatait két hónapi huzavona után eljutottak már az aradi hadbíróság börtönébe s most már csak az ítélet van számukra hátra. A terhelő adatok kutatása közben egyre-másra érkeznek az átiratok Aradról a szegedi törvényszék vizsgálóbíróségához, természetesen — ékes német nyelven írva. A legutóbbi átirat két megszábadult öreg 46-os baka, Peták István és Tóth Imre kinyomozását és kihallgatását kéri. Állítólag tanúi voltak az esetnek, mikor a letartóztatott katonák elhelyezték a visszatartott katonák koszoruját a Kossuth-szoborra. A hadbíróság átiratát soronkívül intézik el a vizsgálóbírósnál, mert a megkeresésen rajta disztelekedik egy árva magyar szó piros ceruzával írva «Sürgős».

— (A Szent-Imre-kör tea estélye.) Szombaton, 23-án este 8 órakor, a Szent-Imre-kör tea-estélyt tart, melyen Vrabély Armand dr., az ismert humorista, fog fölolvastatni.

— (A Szent-István-Társulat) igazgató választmánya tegnap délután dr. Giesswein Sándor apátkanonok, társulati alelnök vezetésével ülést tartott, melyen az elnök kegyeletos szavakkal emlékezett meg Rimely Károly beszercebányi püspök elhunytáról. A választmány a jegyzőkönyvébe iktatta a haláleset miatt érzett fájdalmát. Ugyancsak jegyzőkönyvileg öröközte meg a választmány Simon Péter nyugalmazott tógimnáziumi igazgató választmányi tag halála felet való részvétét. Örömmel vett ezután tudomást arról, hogy a választmány két tagja, Bundala Mihály és Karsch Lollion nagyváradi kanonok lett. A napirend többi tárgyait a folyó ügyek szolgáltatták, melyek elintézése után Kapossy József igazgató és dr. Natter Antal titkár előterjesztették jelentéseiket, mire az ülés véget ért. — A Szent-István-Társulat tudományos és irodalmi osztálya január 26-án délután 5 órakor osztály-gyűlést tart, melyre az osztály tagjait és az érdeklődő közönséget az elnökség meghívja. Tárgysorozat: 1. Folyó ügyek. 2. Felolvasás: Dr. Giesswein Sándor: «A történelem-bölcsélet és a szociologia rendszerei» (II.)

— (Dóri Margit imádója.) Egy szerelmi lázban égő ifju rontott be tegnapelőtt Dóri Margit lakására s térdre hullva forró szerelmi vallomást rebegett a színésznőnek. Közben azt is elmondta, hogy gróf Széchenyi Sándornak hívják. A szegény ifju a kezdetlen színésznő kiutasította s ez bánatában szerdán este előadás után hozzászólkozott a Király-Színházból jövő színésznőhöz. Sorsüldözött ifjura az alkalommal azonban újabb csapás várt, mert Dóri Margit élt a gyapnőpörrel s jónak találta biztonság kedvéért magát detektívvél kísértetni haza, aki igazolásra szólította a toladó fiatal embert. Felelet helyett azonban sebes tutásnak eredt, de a detektív szerencsésen elcsúszott. A VII. ker. kapitányságon aztán az álgörög ur bevallotta, hogy Stern Gyulának hívják és kerekedőseggel: csak azért adta ki magát grófnak, hogy Dóri Margit közelébe férközhessen. Igazolás után szabadon bocsátották.

— (Égő menyasszony.) Szegedről írják lapunknak: Csak kicsi híján mult, hogy szomoruan nem végződött tegnap délután egy tanyai esküvő, amely pedig természetesen vidáman kezdődött meg. A felsőközponti tanyavilág egyik legszebb leánya, Csányi Anuška esküdött tegnap örök hűséget Schannan Miklós bocsári (Torontálmegye) kereskedőnek. A boldog ifju pár trigyét a felsőközponti új templomban áldotta meg az egyház embere. Mikor az új házaspár a násznéppel együtt égő gyertyákkal körüljárta az oltárt, a menyasszony téhér selyemfátyola lángolt kapott. A menyasszony elájult. Szerencsére a férfiak megőrizték jelenlétüket

és hamarosan rádobták az égő ruhára az oltárlépcső szőnyegét és sikerült a tüzet elfojtani. Bár a menyasszony megmenekült a legkínosabb haláltól, nagyon komoly égési sebeket szenvedett és beletelik néhány hét, amíg teljesen felgyógyul.

— (Bóra.) Távirati tudósítás alapján már hírt adtunk arról a nagy vasuti katasztrófáról, amit a dühöngő óriási bórá okozott a sign-spalatói vasuti vonalon. A szerencsétlenségről most még a következő részleteket kaptuk:

A 251. számú vegyevonat tegnapelőtt délután 2 óra 40 perckor indult el Signból. A vonat az óriási bórá miatt csak nagynehézen haladhatott utjában. Mikor a vonat Klissza és Mravince állomások között haladt, az erős szélrohamban lekerült a vágányokról. A kisiklott kocsik közül három a vasuti töltésről lezuhant husz méternyi mélységbe és izzé-porrá zúzódott. Az utasok közül egy ember szörnyet halt és kilencen súlyosan megsebesültek. A vonat-személyzet közül hárman sérültek meg. Spalatóból a katasztrófa hírének vétele után azonnal egy segélyvonat indult el a szerencsétlenség színhelyére. A vonat a megrongált pályatest és a még mindig dühöngő nagy bórávihar miatt nem közlekednek. A vasut igazgatósága a végzetes katasztrófán okulva, sürgősen elrendelte, hogy a vasuti vonal mentén, azokon a részeken, ahol a bórá a legerősebb és ledöntéssel fenyegetheti a vonatot, erős védőfalakat építsenek.

— (Japánba készülő magyar diák.) Egy békéscsabai diák, Kreszko Pál, erős vágyat kapott arra, hogy elmegy a szép Japánba, ahol most tudvalevőleg háboru készül. A sárga faj iránti rokonszenve napról-napra erősödött, míg végre apjától, aki gazdag csabai birtokos, valami frigy slatt kicsalt néhány forintot és azzal vonatra ült. A kegyetlen sors azonban megfosztotta attól a boldogságtól, hogy meglássa a Gésák birodalmát, mert Fiumében, az állomáson szolgálatot tevő rendőr, a magát igazolni nem tudó fiut bekísérte a rendőrségre. A fumei rendőrség táviratozott a békéscsabainak, mely értesítette Kreszko Pál szüleit a fiu hollétééről. Az apa azonnal lement fiáért s haza vitte a kalandvágyó diákat.

— (Öngyilkos fiatal uriaszony.) Egy szép fiatal uriaszony öngyilkosságáról értesít bennünket debreceni tudósítónk. Rickl Géza földbirtokos gazdatisztjének, Horváth Jánosnak felesége régóta súlyos idegbajban szenvedett. Az éjjel kiosont a szobából és a kenyérvágókéssel előbb felmetszette balkeze csuklóján az ütőereket, majd a 15 cm. hosszú kést mellébe szúrta. Férje később vette észre neje távollétét, keresésére indult és a konyhában nagy vértócsában fekvő taláta. Bement a városba, orvost hívott, de az már későn érkezett, mert a fiatal asszony kiszenvedett.

— (Egy leánykereskedő üzelmei.) Egy magyar származású leánykereskedő üzelmeiről adnak hírt Berlinből, aki egy ottani jó családból való leányt hálfájába kerített és megszöktetett. Breier Lajosnak hívják ezt az urat s jó ösmerős a berlini rendőrség előtt. Legutolsó csinye, hogy befurakodott egy tisztos berlini családba és annak egyik lányával, F. Jenny kisasszonnyal jegyet váltott. A rendőrség figyelmeztették a leány szüleit, hogy Breier már nős és ismert leánykereskedő. Breier azonban tisztára mosta magát a család előtt s jegyesével Bécsbe utazott — megeskülni. Az eluázás óta a lány szülei mi hírt sem hallottak Jennyről, míg végre Budapestről kaptak tőle egy levelezőlapot, melyen csak e szavak álltak: «Üdvözöl benn-tekent nagyon szerencsétlen leányotok, Jenny». Azóta a rokonok mindent elkövettek, hogy az eltűnt leányt megtalálják, de nem képesek nyomra akadni. Breiert mindenfelé köröztesetik.

— (A legidősebb rabnő.) Baba Jovanka alias Petrovics Mária méregkeverő, aki annak idején Thute Emilának a mérget szállította, amivel az férjét megölte, tegnap Nagy-Kikindán 94 éves korában meghalt. A méregkeverésért öt évi fegyházat kapott a derék asszony, melyből négy évet kitöltött, az utolsó évben azonban feltételeesen szabadlábra helyezték s azóta Nagy-Kikindán éldegélt. Baba Jovanka volt az ország legidősebb rabnője.

— (Furfangos család.) A rendőrség egy furfangos csalót nyomoz, aki a dohánytőzsdeket keresi fel és kicsalja a bizományba adott sorsjegyeket. Legutóbb D. r. r. Gizella Hernád-utca 26. számú dohánytőzsdejét kereste fel, ahol a Merkur-bank megbízottjának adta ki magát és leszámolásra elkérte a bizo-

Törvényesen védett

„Bob-csemege”

a legkellemebb használat. Orvosok rendelik.

Kapható a gyógyszerárakban.

Főraktárak: Lux Mihály, Múzeum-körút 7., Dr. Egger Leó, Váci körút 17., Török József, Király-utca és Andrássy-ut, Kartschmaroff A., Népszínházzal szemben, Fodor J. Sas-drogueria, Kerepesi-ut, Gara és Roth, József-körút 74., Fodor Márton, VII., Király-utca 41. és Váci-körút 10., Molnár és Moser, Koronaherceg-u., Neruda Nándor, Kossuth Lajos-utca, Sz. Cs. Lajos, Andrássy-ut 78., Reiner és Társa, Buda. II., Fő-utca 12.

mányba adott iparművészeti sorjegyeket. *Derner* Gizella 20 darab sorjegyet adott át, amelyeknek a számai a következők: 21881-85, 5188-85 és 111881-85. A rendőrség nyomozza a csalót, aki 22-24 éves középtermetű fiatal ember, drapp felöltöt és kemény kalapot visel.

— (Női gyászruhák.) Gyászruhákat alkalmával ajánljuk Horváth és Halász női gyászruhakészítő vállalatát Budapest, IV., Váci-utca 26., Zsibárus-utca sarok, hol gyászruhák 4 óra alatt készülnek. Vidéki megrendelésnél sürgönyileg beküldendő a mellbőség és alhossza.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

* *Lehár Ferenc* új operettje. A Magyar Színház igazgatósága megszerezte előadásra *Lehár Ferenc*nek. A drótosított zeneszerzőjének *Göttergatte* című új operettjét, amely tegnap este a bécsi Karl-színházban óriási sikert aratott. Az új operett a jövő színházi szezon egyik újdonsága lesz.

TÖRVÉNYSZÉKI CSARNOK.

— A csongrádi választás. Az általános választások alkalmával a csongrádi kerületben dr. *Baross János*ot választották meg *Hegyi Antal* plebánossal szemben képviselőnek. Az azóta Amerikába menekült plebánosnak hívei dr. *Baross János* mandátumát petícióval támadták meg. A petícióban felsorolt vádak mérlegetéseben a kir. Kuria oly konkluzióra jutott, melynek következtében *Baross* mandátumát megsemmisítette, sőt miután beigazolták tekintette azt is, hogy a megsemmisítés indokál szolgálati etetés és itatásban a jelöltnek *Baross János*nak is része volt, választói jogát egy évre, a kerület képviselőküldési jogát pedig egy ciklusra felfüggesztette. Eddig hagyján, most következik azonban az érdekes pör második stádiuma, melyből kiviláglik az, hogy a bíróság összes forumain egymásnak ellentmond s végeredményben a Kuria cáfolja le önmagát.

Történt, hogy ezen indokolás folytán a királyi ügyészség is beleszólt az igazságügyi minisztérium rendeletére. a dologba. Fekete Lajos mérszáros, Kazaniczki Dénes korcsmáros, Szlávik János korcsmáros, Hegedüs Antal és maga a volt képviselő ellen *Baross János* dr. ellen is emelt vádat a büntetőtörvénykönyv 186. szakasza alapján a polgárok képviselőválasztói joga ellen elkövetett cselekmény miatt. A szegedi kir. törvényszék tavaly júniusban hosszasan tárgyalta e ritka pert s *Baross János* dr. képviselőt azon alapon, hogy nem volt rábizonyítható az, hogy ő maga, vagy rendeletére más etetett és itatott, illetve tartotta a választók egy részét a szavazástól, — *jelmentette az ellene emelt vád alól*. Ellenben *Fekete Lajost*, *Kazaniczki Dénest* és *Szlávik Jánost* egyenkint a fentidézett szakasz alapján 100 korona fő és 50 korona mellékbüntetésre, *Hegedüs Antalt* pedig 50 korona fő és 20 korona mellékbüntetésre ítélte. A kir. ítélőtábla ez ítéletet egész terjedelmében hagyta helyben.

Ma került végre az ügy ismét a Kuria elé. Az *elitelték* semmisségi panasza alapján ma a királyi Kuria IV. büntető tanácsa Naményi József bíró előadásában a Tábla ítéletét egész terjedelmében helyben hagyta. Ezzel tehát jogerősé vált az ítélet s ugyanaz a Kuria, mely dr. *Baross János* választói jogát felfüggesztette és mandátumát megsemmisítette *etetés és itatás* miatt, ma ugyanezen vádak alól végérvényesen *jelmentette*.

— *Akik a törvényszéket megajándékozzák.* Szegzárdról írják: A csalásnak egy különös módját űzte *Könczöl Jánosné* décsi, tolnamegyei lakos, ki szövetkezett *Turbekó Pál* elcsapott csendőrszervezővel és *Sándor Rákelt* asszonnyal és az egész Sárközben felkereste azokat, akiknek bűnügyi vagy polgári perük volt a szegzárdi kir. törvényszéknél s tőlük 100-200, sőt 1000 koronát is kicsalt, hogy azzal a törvényszéki elnököt és ügyészt megajándékozza, akik azután biztosan segítenek a pereskedőkön és bajbakerülteken. Sajnos, sokan voltak az együgyű emberek között olyanok, akik hittek az asszonnyal és lépre mentek. Végre egy piísi pervesztés ember, aki szintén szép összeget adott Könczölnek, az igazságügyminiszternek jelentette fel a törvényszéki elnököt és ügyészt, hogy a pénzt elfogadták, de baján nem segítettek. Az ügy így került napfényre. A tárgyalást folyó hó 20-án tartották meg, amelyen a becsapottak nagy számban jelentek meg és szegyenkező vallották be, miképpen csapta be őket az egyszerű parasztasszony. A törvényszék *Könczöl Jánosné* két és fél, *Turbekót* egy és fél, *Sándor Rákelt* pedig fél évre ítélte el.

NYILTTÉR. *)

Téli fürdőkúra a Szt. Lukács-fürdőben. Természetes forró-meleg kénforrások. Iszapfürdők, iszapborogatások, mindennemű thermális fürdők, hidroliterápia, massage. Olcsó és gondos ellátás. Csász, kőszvény, id-g., borbajok és a teli fürdők. A felől kimerítő prospektust küld ingyen a Szt. Lukácsfürdő Igazgatósága Bpest-Budán.

Vérgyógyítás.

Hemopatia.

Ezen új, eredeti gyógy mód rendkívüli sikerrel lesz alkalmazva köszvény, asztma, szív-, vese-, gyomor-, bel- és hólyagbántalmaknál, súlyos ideg-, vér- és borbajoknál. Biztos védelem szélhűtés és elmezavar ellen 12 év óta ki lett próbálva és most évente száz meg száz teljes gyógyulással számol be.

E gyógy mód megalapítójának és egyedüli képviselőjének

dr. Kovács J.

egyetemi orvostudornak (Hemopata) rendelő intézete van

Budapest, V., Váci-körút 18. szám alatt.

Rendelés naponta 9-12-ig és 3-6-ig. Díjazott levélre válaszol

Betegeket intézetén kívül is kezel. — Nehéze betegnek legbiztosabb gyógy módja.

Dadogást és minden beszédhibát sikeresen gyógyít **SOLT LAJOS** tanfolyama. Budapest V., Báthory-utca 20. szám. Fölvétel 12-1-ig.

* E rovat alatt közlőttekért nem vállal felelősséget a Szerk

KÖZGAZDASÁG.

Az Első Hazai tőkeemelése. Előkelő kézből kapjuk az alábbi igen figyelemreméltó sorokat: A *«Budapesti Hírlap»* csütörtöki száma «Takarékpénztáraink» című közgazdasági cikke hitel- és takarékpénztári állapotaink beteg voltára hívja fel s méltán a közfilyelmet, midőn *veszedelmesnek* jelzi azt a részvénytőkehozsátási tervet, mely szerint a *Hazai Első Takarékpénztár* mai 20.000 korona árfolyamu régi részvényeihez 2500 új részvényt hozsátana ki, természetesen *régi részvényesei* javára részvényenkint csak 3000 korona befizetés mellett, miáltal a régi részvényesek ingyen sok millió értékű új részvényeket nyernének. Valóban szomorú ezt látni s *Fáy András*, ha feltámadna, bizonyára elkedvetlenedve fordítaná el arcát az ilyen *spekulációtól*, mely nem egyéb, mint a szegény adós nagy magyar közönség megadóztatása — (a súlyos takarékpénztári kölcsönkamat képében) azért, hogy egynehány nélkül is gazdag részvényes ingyen, munka nélkül — ezreket s százezreket nyerjen. Igazán itt lenne az ideje, hogy a magyar sajtó egészséges eleme szót és pedig erélyes szót emeljen a takaré- (és bank) üzletvezetés azon rák-fekélye ellen, hogy takarékpénztáraink — még az első hazai is — minden áron csak a *minél magasabb osztalék elérésére igyekeznek*, mi egyúttal részvényeknek is magas árfolyamot biztosít s módot nyújt ilyen s olyan tőzsdéspekulációkra. Az első sorban *olcsó hitel* nyújtására alapított takarékpénztári intézménynek ez valóságos elfajulása, mely már sok kisebb takarékpénztár végzetes s a nagyközönségre — a be-

tevőkre — igen veszélyes bukását okozta s egy fő akadály annak, hogy a taparékpénztári hitel kamata olcsó lehessen. Talán itt lenne annak az ideje, hogy *törvényben mondatnák ki az, hogy a takarékpénztárak részvény osztaléka egy bizonyos pl. 8. legfeljebb 10 százaléknál magasabb nem lehet* és hogy csak oly részvényeket lehet kibocsátani, amelyek névértéke s ha ennél a tőzsdei árfolyam magasabb, tőzsdei egész értéke befizettetik.

Az «Anker» élet- és járadék-biztosító-társaság (Magyarországi vezérképviselőség: Budapest, VI., Deák-tér «Anker-udvar») 1903. december havában benyújtott a társaságnál 873 ajánlat 5.476.573 korona biztosított összegre és kiállított 788 kötvény 4.804.526 korona összegre. — A múlt évben benyújtott 9385 ajánlat 55.909.936 koronára és kiállított 8397 kötvény 48.248.845 koronára. Károk és esedékessé vált elérési biztosítások folytán eddig 248.000.000 korona fizettetett ki. A haláleseti biztosításoknál A) osztalékterv szerint a nyereség-osztalék az elmúlt évben az évi díj 25 százalékát tette ki. A vegyes- és takarékpénztári biztosításnál B) osztalékterv szerint az egyes biztosítások fennállása óta befizetett összes díjak 3 százaléka, tehát fokozatosan emelkedőleg az egyes évi díjak 9. 12. 15. 18. 21. 24. 27 százaléka fizettetett ki nyereség-osztalék gyanánt készpénzben. A társaság vagyona 1902. december 31-én 153 millió korona, biztosítási állomány 516 millió korona.

Államsegítség a tenyészállatvására. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület díjazással egybekötött tenyészállatvására rendez március 26-án és 27-én. A vásár célja az állattenyésztés fejlesztése. *Tallian Béla* földművelésügyi miniszter 4000 korona segélyt engedélyezett a díjak költségeinek fedezésére s felszólította az állattenyésztési felügyelőket, hogy az állatvására az érdekelt gazdaközönség figyelmét hívják föl.

BUDAPESTI TŐZSDÉK.

Gabona-tőzsde.

Buza elkelt 12.000 mm. változatlan áron.

Készárúüzlet.

Buza:

Tiszavidéki: 300 mm. 80 k. 8.32-5 korona, 100 mm. 80-3 k. 8.32-5 korona, 400 mm. 80 k. 8.32-5 korona, 200 mm. 80 k. 8.32-5 korona, 100 mm. 80 k. 8.30 korona, 200 mm. 80 k. 8.32-5 korona, 100 mm. 80-3 k. 8.27-5 korona, 100 mm. 79-8 k. 8.25 korona, 100 mm. 79-5 k. 8.25 korona, 200 mm. 79 k. 8.30 korona.

Féjermeyei: 100 mm. 77-5 k. 8.05 korona, 100 mm. 76 k. 8.00 korona.

Pestmegyvidéki: 500 mm. 80 k. 8.30 korona, 200 mm. 79-5 k. 8.10 korona, 300 mm. 79 k. 8.17-5 korona, 200 mm. 78-4 k. 8.00 korona, 500 mm. 78 k. 8.05 korona, 650 mm. 77-5 k. 8.00 korona.

Verbászi: 2950 mm. 78 k. 8.17.5 korona.

O-becsei: 2050 mm. 77-4 k. 8.15 korona.

Raktáru: 2050 mm. 79-5 k. 8.22-5 korona.

Rozs: 200 mm. 6.37-5 korona.

Arpa: 200 mm. 5.70 korona.

Zab: 100 mm. 5.07-5 korona, 100 mm. 6.55 korona.

Érték-tőzsde.

Igen kevés üzlet mellett az irányzat tartott maradt. A déli tőzsdén bécsi jelentésekre az osztrák-magyar államvasút-részvények árfolyama emelkedett. A helyi piacon a Belvárosi takarékpénztár-részvényeket kínálták.

Az előtőzsdén jegyzetek:

Osztrák hitel	677.25	677.75	677.75	—
Magyar hitel	771	771.25	771.25	—
Leszámitolóbank	462	462	462	—
Jelzálogbank részv.	517.50	517.50	517.50	—
Államvasut	672	672	672.50	—
Városi villamos	331	331	331	—
Budapesti Közfut	589.50	589.50	—	—

A déli tőzsdén zárultak:

Osztrák hitelrészvény	677.50	—	—	—
Magyar hitelrészv.	771	—	—	—
Leszámitolóbank	462	—	—	—
Jelzálogbank részv.	517.50	—	—	—
Államvasut	673.75	—	—	—
Városi villamos	331	—	—	—
Budapesti Közfut	589.50	—	—	—

Felelős szerkesztő: MAGYAR GYULA.

Laptulajdonos a «Magyarság» lapkiadóvállalat

Elismert kiváló jóminőségű

Honi ipar! Sajátkészítményű férfiruha-áruház Honi ipar!

férfiszabó LUKÁCS GYULA férfiszabó

Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 18. sz. alatt.

Dus választék flu- és gyermekruhákban.

Nagy választék divatszövetmellényekben. Mértékszerinti megrendésekre csakis kiváló jóminőségű honi és angol szöveteket tartok raktáron. Mintákat kívánatra bérmentve küldök.

SZINHÁZAK.

Szombat, 1904 január hó 23-án.

M. kir. Operaház.

A csavargó és a királyleány.

Opera 1 felvonásban. zenéjét szerzette: Poldini Ede.

Végül:

Parasztbecsület.

Melodráma 1 felvonásban. Zenéjét szerzette Mascagni P.

Végül:

A törpe gránátos.

Ballett-egyfelv. 1 felv. Zenéjét szerzette: Szikla Adolf. Kezdeté 7 órákor.

Nemzeti színház.

Eggyenlőség.

Fantazia 4 felv. írta: Barrie J. M. Kezdeté 7 órákor.

Népszínház.

Az ezüst papucs.

Fantasztikus nagy operette egy előjáték és 2 felvonásban. Írta: Owen Hall. Fordította és magyar színpadra alkalmazta Heltai Jenő. Kezdeté 7 órákor.

Vigszínház.

Lulu.

Színmű 3 felvonásban. Írta: Bertolazzi Carlo. Kezdeté fél 8 órákor.

Király színház.

A fecskék.

Operett 3 felvonásban. Zenéjét szerző: Konti József. Kezdeté fél 8 órákor.

Magyar színház.

Sherry.

Operett 3 felvonásban. Zenéjét szerzette: Felix Hugó. Kezdeté fél 8 órákor.

Uránia.

Délután mérsékelt helyárrakkal:

Kisasszony feleségem.

Rákosi Szidi színiskolájának jótékony vizsgaelőadása. Kezdeté 8 órákor.

Este rendez helyárrakkal:

A modern asszony.

150 színesen vetített képpel és 16 mozgóképpel. Írta: Ráth István. Kezdeté fél 8 órákor.

Várszínház.

Sölétség.

Színmű 4 felv. írta: Rutkai György. Kezdeté 7 órákor.

Schoffola Ernő A Runyantanyártás meghonosítója
Budapest, VI., Andrássy-ut 3
Legjobb minőségű gummitömlők kerti fecskendezésre
árjegyzék ingyen.

A Kalap Királynál
kaphatók kizárólag elsőrangú különlegességek 3-4 és 5 koronaért. He enként ujdonságok!
Budapest, Kossuth Lajos-utca
(Klotild Palota).

FOLIES CAPRICE

VI., Révay-utca 18. szám.

Igazgatóság: Leitner és Keleti.

Ma nagy ujdonsági estély!

1/2 10 órákor!

1/2 11 órákor!

Képzelt szerelem.

A „Hivatásos Szerelem“ cz. bohózat folytatása. Életkép írta: Szátr. rendező: Steinhart G.

Végül

11 órákor!

A szerelem áldozatai.

Életkép írta: Caprice, rendező: Rott Sándor. Uj magán jelenetek.

A remek téli kertben reggel 5 óráig Munczy Lajos és fia zenekara hangversenyez.

Szájpadlás nélküli fogsorok.

Szájpadlás nélküli műfogak feleslegessé teszik az inylemez használatát. Hygienicus fogsor ezen elnevezése alatt kizárólag magam készítek. Saját rendszerem szerint. És ezen fogsort a szájból kivenni nem kell. Hygienicus fogsorral néhány perc múlva tökéletesen megszűnik és rágni lehet.

Egyedüli specialista a szájpadlás nélküli hygienicus fogsorok készítésében:

Id. PROHÁSZKA HENRIK

Budapest, VII. ker., Király-utca 15. szám.

Vidékiek a műfog elkészítését előre való bejelentés után megvárhatják. Kautsukba foglalt műfogakat 2 fttól, tel-es fogsorokat 40 fttől. Mindennemű munkálatomért 10 évi jótállást vállalok. Rosszul működő fogsorokat átalakítok, szájpadlást szabadon nagyóra.

500 forintot fizetek annak, ki

Bartilla fogvizének használatát mellett —

figyelve 30 kr. — vagy ismét fogfájást kap vagy szája bütylik. (Csomagolásért külön 10 krajcár.)

BARTILLA WINKLER ED.

Wien, 19/1., Sommergasse 1. Főraktár Budapesten: Török J. Király-u. 12., Andrássy-ut 29., Dr. Egger Váci körút 17. Kapható minden gyógyszerárban. Csakis Bartilla fogviz kérendő. Hamisítások bejelentése jól jutalmaztatik.

Brázy-féle sósorszesz.
Használati utasítás minden üveghez mellékelve van. Nagy üveg 2 korona. Kis üveg 1 korona. Kapható mindenütt.

Hirdetéseink alapján történt rendeléseknél szíveskedjék mindenkor lapunkra hivatkozni.

„GÖBESÁGOK“ Kacagtató székegy történetek II. KIADÁS
Postaköltséggel együtt 1K.40.F. ért
küldi: PETERFY TAMÁS BUDAPEST, K. Köztér.

Saját készítményű és amerikai tornaeszközök. tennisz, hálók, lábtörők, kókuszszőnyegek, valódi orosz szaripók, pokrócok, zsákok, ponyvák és **fehérturha-erítő-kötetek** megbízható forrás

Seffer Antal, sporteszközök- és kötélgyártó ipartelepe
Budapest, IV., Károly-utca boltszám 12.
(Központi város ház épülete.)
Alapított: 1878.
TELEFON 15-56.
Képes árjegyzék kívánatra bérmentve.

Megjelent!
Szekrényi Lajos fordításában.
Leois Wallace, Ben-Húr, regény Krisztusról, két díszes kötet, 499 és 497 lap, 101 képpel. Ára a két kötetnek 12 korona.
Sienkiewicz Henrik, Quo vadis? regény Nero császár korából, két díszes kötetben 289 és 303 lap, 86 képpel. Lengyelből és teljesen a lengyel eredeti szerint tartva. A két kötet ára 9 korona.
Sienkiewicz Henrik, Volyodyjovszki ur, (a kis lovagi tört. regény a lengyel-török háború korából). A két kötet (290 és 283) lap ára díszkötésben 8 korona 40 fillér.
Dr. May Károly, Karácsony, Utazási regény. A 600 lapot tartalmazó kötet ára díszkötésben 6 korona.

Kaphatók a Magyarság kiadóhivatalában.
BUDAPEST, VIII., Szentkirályi-u. 28.

A magyar nemzet története.
Elbeszéli Bodnár Gáspár.
Két kötet.
Szép félvászonkötésben, színes borítékban I. kor. 20 fill.
Megrendelhető a Szent István-Társulat könyvkiadóhivatalában (Budapest, VIII. ker., Szentkirályi-utca 28.)

BUTOROK a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig legjutányosabban kaphatók úgy készpénzért, mint részletfizetésre. **EHRENTREU** és **FUCHS** testvéreké. Budapest, VI., Teréz-körút 8. (Andrássy-ut közelében). Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

A „HARISNYAKIRÁLY“ budapesti üzlete kizárólag Teréz-körút 2. szám a. Elismert legjobb harisnyák. Feltétlen szabott és olcsó árak. Feltétlen szabott és olcsó árak.

Minden szó 3 fill.
Vastagabb betűből 5 fill.

APRÓ HIRDETÉSEK

A legkisebb hirdetés
ára: 30 fillér.

A Magyarorság minden előfizetőjének egy 10 szóból álló apróhirdetést havonként 10-szer ingyen közlünk.

Az apróhirdetésekre beérkezett kérdéskódásokra ingyen felvilágosítást adunk, ha a tudakozó a szükséges válaszbélyeget beküldi. Ha valaki körültegyesebb értesítést kíván, a szükséges válaszbélyegen felül még 40 fillér küldendő.

Hirdetéseket
felvesz a
„Magyarság”
kiadóhivatala

Sürgösen
keresek talabélyre egy jó bizonyítványokkal rendelkező új tanító-gymnaziista fiám mellé nevelőnek, hogy flamat a magánvizsgára sikeresen előkészítse. Biztosítva jó fizetés és teljes ellátás. Jelentkezni lehet január 27-ig Dudinszky Ákos gör. kath. lelkésznel, Rosztoka-Pásztély, u. p. Nagy-Berezna. (Ung-m)

Törlesztéses készpénz-kölcsönt

földbirtokokra, valamint budapesti bérházak, házarosok, telkek stb. továbbá környékbeli ingatlanok II. és III. ik tételére 4-7%-os kamattal mellett; **személyhitelt** kezességi és kezes nélkül minden hitelképes egyénnek havi vagy negyedévi törlesztésre gyorsan és pontosan eszközöl a **Központi Hitelforgalmi Intézet** VII., Akácia-utca 10. Levélbeli felvilágosításra válaszbélyeg küldendő.

Egy villa
szabad kézből eladó Rákosszent-Mihály, Lajos-u. 396.

Orvos
(keresztény) keresetük közzel Pozsonyhoz. Bővebb: Gyógyszertár, Pozsony-Püspöki.

Kis gyermek-
padoscskaasztalkával olcsón eladó. Cim a kiadóhivatalban. (12152)

Pénzkölcsönt!

Kis- és nagybirtokosoknak, kiknek birtokait nagy kamatu adósság terheli és ezt olcsó kamatos pénzzel akarja kifizetni, avagy ha új kölcsönt akar felvenni, oly pénzt, melyre csak 4% kamattal a főke is törlesztve lesz s adós bármikor felmondhat, a pénztörlesztés azonban nem mondhat fel, teljes bizalommal forduljon **Grünsfeld S.-hez** Budapest, Király-u. 23. sz.

1 forint
heti részletre elegáns férfiruhák mérték szerint olcsón árón kaphatók. Weisz Jakab József-körút 31/a.

Használt férfiruhákat
fehérneműt stb. veszek legmagasabb árban. Singer, Lujza-utca 15. 902

Függönyök
felrakását, diványokat, futeleket, matracokat, ablakpárnákat olcsón elkészítek háznál. Unsavszky Nándor, Práter-utca 66.

Domonkos Lajos
uri és női cipész mester

Budapest, Teréz-körút 32. Ajánlja dusan berendezett raktárát saját készítményű uri-, női- és gyermek-cipőkészítésére a legolcsóbb árban. — Mértékszerű megrendelések utánvisszaárban és pontosan eszközöltenek.

Jelző: nártoljunk a hazai ipart!
Orlik András
cipész-mester

Budapest, VII., Csömöri-ut 22. Ajánlja dusan felszerelt saját műhelyében készült uri-, női- és gyermekcipő raktárát. Férfi-cipők 3, 3:50, 4, 4:50 és 5 frt. Női cipők 3, 3:50, 4, 4:50 és 5 frt. Gyermekcipők 1 frt 20 kr.-tól feljebb. Mértékszerű megrendelések a legmagasabb árban számíthatnak. Javítások gyorsan s fontosnak eszközöltenek.

Gyermek és női ruha
készítését olcsón elvállalom Logódy-u 104 ajtó 5. Buda.

Legolcsóbb bevásárlási forrás.

SZELLO R.

saját készítményű uri-, női- és gyermek cipő-raktára Budapest, Csömöri-ut 12. sz. (Keleti pályaudvarral szemben.) Mértékszerű megrendelések pontosan készítenek. Vidéki megrendelések gyorsan eszközöltenek. Javítások elfogadhatnak.

DREZSMANN KAROLY
BUDAPEST

borotva homorú-készítővilde villanyerővel — Különleges-ségi szlet borbély- és fodrászati-cikkben. — Nagy raktár angol és svéd borotvákban. — Iroda és forgalmi helyiség: VII., Rottenbiller-utca 6/a. (Munkás-u. sarok).

Butort
és kárpitos munkákat részletfizetésre is ad Löwy Lipót, VI., Lázár-utca 18.

Ingyenesen
közvetítek mindent a világon! válaszbélyeget kérek. «Telegdi» Marosludason.

Alapos oktatást

a francia-, angol-, olasz-, magyar- és német-nyelvben (nyelvtan, társalgás, levelezés, stb.) ad egy urad, ki az illető országokban tartózkodott, Kitűnő referenciák. VII., Erzsébet-körút 58. sz., II. emelet 13. ajtó.

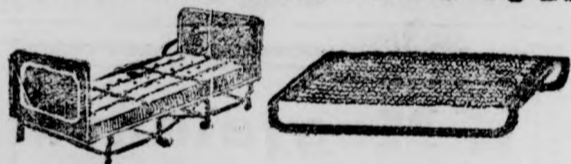
Dijtalanul

meglátogatok kezeség-nélküli kölcsönüggekben önálló, hitelképes egyéneket diskrét gyorsabb lebonyolítás céljából. Ajánlatok — állás, foglalkozás megjelölésével — Alvinczy Sz. Képiró-utca 11. küldendők. Válaszbélyeg.

Bloch S.

okl. tan- és gyakorlati-könyvelő. Erzsébet-körút 58. ki-kepez felőtteket a magas m. kir. miniszterium engedélye alapján az egyszerű és kettős könyvvitelben, kereskedelmi levelezés, szép és helyesírásban, valamint a magyar és német nyelvben. Hölveknék külön oktatás. Vidékiek levelbelleg sajtáthatják el a könyvvitelt.

LEGSZEBB.....LEGJOBB.....LEGOCSÓBB.
PAP PAP PAP
LAN LAN LAN

GICHNER JÁNOS
paplan, matrác és kárpitosáru gyáros, szőnye, függöny, vasbutor stb. nagy raktára. 150 Budapest, VII. ker., Erzsébet-körút 20. sz.

Arjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küldök. Vidéki megrendelések pontosan eszközöltenek, nem tetsző áruk kicseréltenek, vagy a pénz visszaadatik.

I. Angol férfi- és gyermekruha-áruház.
Olcsó, szolid árak!
Pontos kiszolgálás!
Saját készítményű férfi- és gyermekruha áruháza.
Magyar gyártmány!
ASZÓDI S. * és TÁRSA
férfiszabó-mester.

VIII., Kerepesi-ut 41.
(Adria-szálló épület.)
Nagy választék angol és francia divatkeimekben. Mérték szerinti megrendeléseket az általános elismert 14 frt árakban a legújabb divatkeimekből készítenek. Vidéki megrendelések pontosan eszközöltenek. 126

Budapest legnagyobb szőrme bevásárlási forrása. Oriási raktár divatos Szuknsz Sztóla gallérokban. Viszont-eladónak ritka alkalom.

TSUK MIKSÁNÁL, ANDRASSY-UT 21. sz. KIRÁLY-UTCA 38. sz.

Elegáns női ruhákat

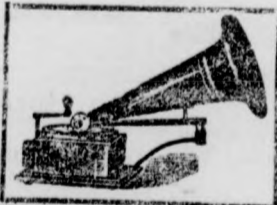
készíték saját műtermemben mérték után 15 és 18 frt-ért. A 18 frtos ruhák 3 frt 50 kros divatszövehből készülnek. — Elegáns Cibelin-Costum, reformalji és Paletó, a téli divat díszre 15 és 18 frt. — Elegáns angol és francia Szalontóleitek 18—20 frt és teljebb.

Téli kabátok és Paletók, finom fekete posztóból elegáns kivitelben 7, 8, 10, 15 frt. — P. nyolcak flanel vagy barchetból 3 frt 10 kr., 4 frt 50 kr. — Inzblon-ok flanel vagy barchetból 90 kr., 1 frt 20 kr., 1 frt 40 kr. — Divat inzbluzok atlasz flanelből 1 frt 90 kr., 2 frt 20. — Finom kocka és sávos szövekből 1.60—1.90 frt., 2 frt 20 kr., 2 frt 80 kr., 3 frt 80 kr. Vidéki megrendelések lelkismeretesen eszközöltenek. Mértékemegadás felcsőbőség, alsőbőség, ujjá hossza vagy egy jól álló derékes alhosza beküldendő.

BRUCK ZSIGMOND
CSENGERY-UTCA 35. Andrassy-ut 61., sarok.

Bámulatos egy «Columbia» grafon hangtisztasága és tiszta hangkiejtése, erőssége! «Columbia» lemezek utólréhetetlenek!! Párisi világkiállításon «Grand Prix»-el kitüntetve. — Kis lemez K 2.50, nagy lemez K 5.—, «Columbia» (Hartguss) hengerek K 1.75.

Telefon 62—88.

Telefon 62—88.

Wiegand és Társa
BUDAPEST, =
VIII., Aggteleky-utca 17. sz.

Az egyedül létező valódi angol
SZÉPÍTŐSZER
a Balassa-féle valódi angol
UGORKA-TEJ,
mely azonnal eltávolít minden szappán, májfoltot, pattanást, borotvát (riteser) stb. és az arcnak friss ödeget, fiatalosgot kölcsönöz.

Egy üveg ára 2 K, ehhez Ugerka-szappan 1 K, poudra 2 K.
Főszékhely: **Balassa Kornél** gyógy- BUDAPEST-dosi hely: **Balassa Kornél** szék-ara Erzsébetfalva. Kapható minden gyógyszerárban. Forrástól Budapest: Török József gyógyszerárban, Király-u. 12. és Andrassy-ut 25.

Figyelem! Cégünk új kedvezményt nyújt akként, hogy minden rovónak, ki 12 forintot meghaladó rendelmenyt tesz, a saját arcképe vagy bármely tetszés szerinti kis fénykép után egy életnagyságu fényképet teljesen ingyen

készít hű kivitelben, 80 cm. magaságban, csupán a díszes keretért (passe-partout), amelyben az életnagyságu fénykép foglaltatik, az önköltséggünket, 1 frt 20 kr-t számítunk.

Az ipar 12 forint 1 darab összekapható vaságy adóndrony-betéttel, 3-résű matraccal és terítővel.

csodája! 12 forint 50 krajóár egy darab selyempaplan fodorra! és zsebbel, minden színben, 125 cm. széles, 180 cm. hosszú.

Megrendelhető csakis **GICHNER ŐESTVÉREK** BUDAPEST, Múzeum-körút 27.

Paplan- és matrácgyár, szőnyeg- és vasbutorraktár. Arjegyzéket bérmentve és ingyen küldünk.

KEMÉNY ÉS TÁRSA

Betéti-Társaság, kereskedelmi tudakozó-intézet. Alapította ott 1888. Telefon 21—54. Budapest, Podmaniczky-utca 39. sz.

Uj! „Figyelem” Uj!

Légszesz öngyújtók, garantált 10.000 gyújtás; olcsó légszesz- és villanycsillárok, légszesz- és fűtőkályhák, bádagos, légszesz, vízvezeték és villanyfelszerelések jutányos áron eszközölök **Benedek Hermann** Budapest, űzlet és raktár: Nádor-utca 11., műhely: Eötvös-utca 51. szám.

Budapestre utazók hecces figyelmébe:

Ki akar jól rágni?

FOGAK 2 forinttól és teljes fogsorokat rágásra heilleszt 24 óra alatt jótállással, a gyökér eltávolítása nélkül. Eltört és nem jól álló fogsorok javítása 2 óra alatt 1 frttől. Amerikai fogműterem tulajdonos **Kovács I. Károly-körút 9.** (Gróf Hadik-palota) II. emelet, 8. Található: reggel 9-től délután 6-ig. — Vasár- és ünnepnapokon is.

Nyomatott a «Stephaneum» kőriörgőgépén Budapest, VIII., Szentkirály-utca 28.